

MAGISTRÁT MĚSTA OLOMOUCE

ODBOR PAMÁTKOVÉ PÉČE

Hynaisova 34/10, 779 00 Olomouc

Spisový znak – 411.1, skartační znak/skart. lhůta – A/10

Č. j. SMOL/241209/2019/OPP/KO

V Olomouci 12.9.2019

Spisová značka: S-SMOL/187485/2019/OPP

Uvádějte vždy v korespondenci

Oprávněná úřední osoba pro vyřízení : Ing. Petr Koluch, Ph.D., dveře č. 1.22

Telefon : 588 488 133

E-mail : petr.koluch@olomouc.eu

Oprávněná úřední osoba pro podepisování : Mgr. Vlasta Kauerová

Závazné stanovisko

Dne 16.7.2019 obdržel Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče žádost o vydání rozhodnutí, podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), ve věci instalace záchytného systému pro provádění kontroly, opravy a údržby střešního pláště severního, východního a části jižního křídla Vlastivědného muzea v Olomouci, objektu č. p. 823, Náměstí Republiky č. o. 5 a č. o. 6, st. parcela č. 142 a č. 143, k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc, zapsané nemovité kulturní památky rejstříkové číslo 13721/8-3718 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky.

Vlastníkem předmětného objektu je Olomoucký kraj, Jeremenkova 1191/40a, 77900 Olomouc - Hodolany, IČ 60609460; žádost o vydání rozhodnutí podal Ing. Miroslav Kubín, vedoucí odboru investic (dále jen „žadatel“).

Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče vydává, podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči, jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče, podle ustanovení § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), toto

závazné stanovisko:

Instalace záchytného systému pro provádění kontroly, opravy a údržby střešního pláště severního, východního a části jižního křídla Vlastivědného muzea v Olomouci, objektu č. p. 823, Náměstí Republiky č. o. 5 a č. o. 6, st. parcela č. 142 a č. 143, k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc, zapsané nemovité kulturní památky rejstříkové číslo 13721/8-3718 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky, jenž se nachází na území Městské památkové rezervace Olomouc (dále jen „MPR“), prohlášené dne 21.12.1987 výnosem Ministerstva kultury ČSR, č.j. 16.417/87-VI/1, podle předložené žádosti a projektové dokumentace: „Rekonstrukce krovu v budově Vlastivědného muzea v Olomouci, systém ochrany osob proti pádu“ kterou v červnu 2019 vypracoval Ing. Petr Habán, FINAL PUR, s.r.o., Vidonín 76, PSČ 594 57,

je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustná.

Odůvodnění

Objekt č. p. 523 na Náměstí Republiky č. o. 5 a č. o. 6 na st. parcele č. 142 a č. 143 v k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc je zapsaná nemovitá kulturní památka rejstříkové číslo 13721/8-3718 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky, jenž se nachází na území MPR, a která byla prohlášena výnosem Ministerstva kultury ČSR dne 21.12.1987 pod č.j. 16.417/87-VI/1; je evidována pod identifikačním číslem 1987701 a rejstříkovým číslem 1031. Na tomto území jsou uplatňovány památkové zájmy.

Jedná se o areál bývalého kláštera klarisek s kostelem sv. Kláry, který sestává z objektu bývalého klášterního chrámu situovaného směrem do náměstí Republiky a navazujících čtyř dvoupatrových křídel, která v sobě uzavírají obdélné nádvoří. Na západní straně areálu se při vnějším nádvoří nachází nižší patrová budova s valbovou střechou. Vjezd na vnější nádvoří je vymezen ohradní zídou s

průjezdni branou a průchozí brankou. Objekty bývalého kláštera klarisek s kostelem sv. Kláry jsou z větší části pozdně barokní novostavbou vybudovanou v severozápadní části olomouckého Předhradí v místech původního klariského kláštera, jehož počátky jsou kladeny do poloviny 13. století. Novostavba byla zahájena v souvislosti s úpravami městské fortifikace za abatýše Agnes Schreyerové v roce 1754, a to výstavbou severního křídla s refektářem (dokončeno 1759). V pamětní listině je jmenován jako stavitel olomoucký zednický mistr Matyáš Kniebandl. Za stejného stavebníka i stavitele byla kolem roku 1770 dokončována obě boční křídla, která spojila severní křídlo s doposud stojícím starším kostelem sv. Kláry. Novostavba kostela byla zahájena až za nástupkyně abatýše Schreyerové, a to za abatýše Norberty Munierové. Změnil se i stavitel klášterních objektů, jímž byl další z olomouckých zednických mistrů Václav Beda. Hrubá stavba kostela, která do své hmoty zahrnuje i zdivo staršího klášterního chrámu, byla dokončena v roce 1774. V té době se však klášter dostal do značných finančních potíží a byla na něj uvalena nucená správa, s níž souvisel zákaz další stavební činnosti. Roku 1777 bylo navrženo klášter zrušit, v roce 1779 došlo k zahájení exekučního prodeje majetku kláštera a v roce 1782 byl nakonec klášter zrušen v rámci první vlny josefínských reforem. Další stavební úpravy areálu byly prováděny na počátku 19. století v souvislosti s využíváním objektů vojenskou správou a knihovnou vysokoškolského lycea, později v souvislosti se zřízením nově vzniklé Knihovny ulice a zejména v první polovině padesátých let 20. století v souvislosti s celkovou adaptací areálu pro muzeální účely.

Areál bývalého kláštera klarisek s kostelem je i přes novodobější užitkové zásahy velmi významnou stavební památkou s dochovanými hodnotnými historickými stavebními, řemeslnými a uměleckořemeslnými konstrukcemi. Z pohledu umělecko-historického se jedná o jeden z nejvýznamnějších a zároveň i stylově nejcharakterističtějších stavebních souborů vybudovaných v Olomouci ve druhé polovině 18. století. Jde o nedílnou součást městské památkové rezervace situovanou v pohledově velmi exponované poloze jednoho z důležitých historických náměstí.

K předmětné žádosti, podané dne 16.7.2019, shromáždil Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče (dále též „správní orgán“) následující podklady:

1. projektovou dokumentaci: „Rekonstrukce krovu v budově Vlastivědného muzea v Olomouci, systém ochrany osob proti pádu“ kterou v červnu 2019 vypracoval Ing. Petr Habán, FINAL PUR, s.r.o., Vidonín 76, PSČ 594 57,
2. písemné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Olomouci č.j. NPÚ-391/57349/2019 ze dne 23.7.2019 (dále jen „NPÚ“), které vypracoval odborný pracovník Mgr. Ondřej Belšík.

Popis navržených prací:

Obsahem předložené žádosti a projektové dokumentace je návrh na osazení záchytného zařízení proti pádu osob při kontrole, opravách a údržbě střešního pláště severního, východního, západního a části jižního křídla areálu Vlastivědného muzea v Olomouci. Mělo by se jednat o celkem 124 ks certifikovaných ocelových zajišťovacích háků SDH-02 v barevnosti krytiny, které by byly umístěny v převážné většině při hřebenu jednotlivých střech, a to na obou střešních rovinách, dále při výlezových střešních oknech a v nižších úrovních na valbách při zlomech střešních rovin. Zajišťovací háky budou připevněny ke krokvím a z části zakryty střešní krytinou.

Ve smyslu ust. § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči bylo ve věci vydáno písemné vyjádření NPÚ, č.j. NPÚ-391/57349/2019, kde mj. uvedeno, cituje se: „*Záměr osazení záchytného zařízení proti pádu osob při kontrole, opravách a údržbě střešního pláště na střeších areálu Vlastivědného muzea v Olomouci lze podle našeho názoru v obecné rovině akceptovat. Hlavním cílem památkové péče – ve vztahu k zamýšleným pracím – je hledisko zachování veškerých hodnot střech v jejich autenticitě, přičemž se jedná o dochování materiálového vyjádření střech (autenticity materiálu), a také o dochování vizuálního působení střech (autenticity vzhledu; blíže vizte metodická publikace Lásků Vojtěch, Schubert Alfréd, Solař Miloš, Štulc Josef, Péče o střechy historických budov. 2. doplněné vydání, Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, Praha 2003, str. 12 ad.).“*

Dále v písemném vyjádření doporučuje NPÚ zvážit možnost osazení háků v tradičnější podobě, v tvarovém řešení, které by bylo bližší historickým pokrývačským hákům (viz například háky osazené na střeších objektu olomoucké radnice, kulturní památky č. rej. 13605/8-3602 ÚSKP ČR).

V závěru písemného vyjádření NPÚ, č.j. NPÚ-391/57349/2019 je uvedeno, cituje se: „Zamýšlená instalace pokrývačských zajišťovacích háků na střechách areálu bývalého kláštera klarisek v Olomouci podle našeho názoru nepoškodí kulturně-historické hodnoty předmětné kulturní památky.“

Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče se při posuzování žádosti a předložené projektové dokumentace, zabýval celým písemným vyjádřením NPÚ, přičemž správní orgán státní památkové péče dovodil následující:

Pokrývačské zajišťovací háky umístěné při hřebenu střech, resp. u mansardových střech i na nižší střešní rovině při mansardové římse, jsou tradičním dobovým řešením realizace záchytného systému pokrývačů. Tyto dobové kovářské výrobky byly v minulosti instalovány dokonce na střechách areálu bývalého kláštera, což dokládá nález kovaného zajišťovacího háku v podkroví při nyní probíhající obnově střech. Jejich instalace však patrně souvisela s jiným druhem krytiny než s bobrovkou, a to s osinkocementovými čtvercovými šablonami, které se na sedlových střechách tří křídel kvadratury nacházely ještě ve 2. polovině 20. století (viz například fotografie v dostupné publikaci Rudolf Smahel, Olomouc ve fotografii Rudolfa Smahela, Olomouc 1990, str. 102). Pro střechy s pálenou krytinou (bobrovka, prejz, drážková krytina) sice není instalace pokrývačských zajišťovacích háků charakteristická, avšak vzhledem ke skutečnosti současného kotvení některých tašek k latím (kotvena je každá třetí taška) a nutnosti provádět výměnu poškozené krytiny z vnější plochy střešního pláště (nikoliv z prostoru podkroví), lze podle názoru správního orgánu se zamýšlenými pracemi souhlasit.

Tyto umístěné prvky nebudou pohledově exponované, i když bude užito strojně vyrobených háků v barvě střešní krytiny. Názor NPÚ ohledně instalace kovářsky zhotovených háků, je pouze doporučením, kterým se žadatel nemusí při realizaci závazně řídit, neboť ani správní orgán ji do podmínek závazného stanoviska neuložil.

Vzhledem k tomu, že předmětu žádosti bylo vyhověno v celém rozsahu upustil správní orgán, podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, od informování žadatele o obsahu písemného vyjádření NPÚ.

Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče jako příslušný orgán státní správy na úseku památkové péče zvážil veškeré skutečnosti, jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a dospěl k závěru, který je uveden ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto závaznému stanovisku není samostatné odvolání přípustné. Lze se odvolat proti navazujícímu správnímu rozhodnutí, které bude na základě tohoto závazného stanoviska vydáno, a to do 15 dnů ode dne doručení tohoto navazujícího rozhodnutí, a to ke Krajskému úřadu Olomouckého kraje, odboru sportu, kultury a památkové péče, oddělení památkové péče, Jeremenkova 40a, Olomouc, 779 11 Olomouc, prostřednictvím správního orgánu, který toto navazující rozhodnutí vydá. Toto odvolání je možné podle § 4 odst. 9 stavebního zákona pouze ve lhůtě jednoho roku ode dne vydání závazného stanoviska.

Mgr. Vlasta Kauerová
vedoucí odboru památkové péče

Rozdělovník:

- Olomoucký kraj, odbor investic, Jeremenkova 1191/40a, 779 11 Olomouc - Hodolany (DS)
- spis

Na vědomí:

- Magistrát města Olomouce, odbor stavební, odd. pozem. staveb, Hynaisova 34/10, 779 00 Olomouc (interně elektronicky)
- Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Olomouci, Horní náměstí 410/25, 779 11 Olomouc (DS)